

ស្រ្តីនិងក្មេងស្រីក្នុងបរិវេណកម្មវិធីជីវិត បទពិសោធន៍និងបញ្ហាប្រឈមក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងបង្ហាត់និស្សិត

ដោយ៖ លោកស្រីបណ្ឌិត **ព្រំ ទេវី**

អនុប្រធានវិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រនិងវិទ្យាសាស្ត្រសង្គម

រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

ស្របគ្នានឹងបរិយាកាសនៃការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាកាន់តែខ្លាំងក្នុងជីវភាពរស់នៅក្នុងសង្គម សេដ្ឋកិច្ច និងនយោបាយនាពេលបច្ចុប្បន្នខ្លះៗអន្តរជាតិនារីលើកទី១១៣ នាឆ្នាំ២០២២នេះ ប្រារព្ធ ធ្វើឡើងនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រាមមូលបទ ស្រ្តីនិងក្មេងស្រីក្នុងបរិវេណកម្មវិធីជីវិត។

យោងតាមវចនានុក្រមខ្មែរចេញផ្សាយឆ្នាំ២០២២របស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ បរិវេណមានន័យថា ដំណើរការផ្លាស់ប្តូរប្តូរប្រែប្រួលអ្វីមួយឱ្យទៅជាអ្វីមួយផ្សេងទៀត ហើយ ខ្លីដីថលមានន័យថា សញ្ញាតំណាងដោយលេខៗ ចុះអ្វីទៅជាបរិវេណកម្មវិធីជីវិត? Sascha Krause et.al. ក្នុង Sage Journals បានបង្ហាញថា¹ ចាប់តាំងពីប្រហែលជាឆ្នាំ២០០៣មក មានអត្ថបទស្រាវជ្រាវពាក់ព័ន្ធនឹងពាក្យបរិវេណកម្មវិធីជីវិតមិនជាច្រើនប៉ុន្មានទេ តែចំនួននេះហាក់ឡើង

ខ្លាំងចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០១២ ម៉្លោះហើយការផ្តល់និយមន័យក៏មានច្រើនបែប ច្រើនយ៉ាងទៅតាមទស្សនៈរបស់អ្នកនិពន្ធម្នាក់ៗ។

បរិវេណកម្មវិធីជីវិតជីវិតជីវិតនៃការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាដើម្បីផ្លាស់ប្តូរនិងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងយ៉ាងចាប់រហ័សក្នុងមុខរបរប្រចាំថ្ងៃ។

ការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ១៩ចាប់តាំងពីចុងឆ្នាំ២០១៩មកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ន បានធ្វើឱ្យបាត់បង់អាយុជីវិតមនុស្សជាច្រើននាក់ ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចក៏មានការលំបាកដោយសារគ្រប់ៗគ្នាត្រូវរក្សាគម្លាត។ បរិវេណកម្មវិធីជីវិតមានយូរមកហើយ តែការទទួលយកនៅកម្ពុជាមិនសូវច្រើនប៉ុន្មានទេ លុះមានភាពចាំបាច់ដើម្បីការពារអាយុជីវិតកំឡុងពេលមានរោគរាតត្បាត ការប្រើប្រាស់ក៏មានការកើនឡើងខ្លាំងៗ ទោះជាហានិភ័យធ្ងន់ធ្ងរខាងលើសឹងតែ

¹ Sascha Krause et.al.: Digital Transformation: An Overview of the Current State of the Art of Research. In:

<https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/21582440211047576>, retrieved on 8th of March 2024.

កន្លងផុតទៅហើយក្តី ស្ត្រីនិងក្មេងស្រីនៅបន្ត
ប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលមិនចាញ់បុរស
និងក្មេងប្រុសឡើយ។ តាមរយៈបទពិសោធន៍
កន្លងមកក្នុងនាមជាគ្រូបង្រៀនម្នាក់ អ្នកនិពន្ធ
សូមលើកឡើងពីបទពិសោធន៍មួយចំនួនពាក់
ព័ន្ធនឹងបរិវត្តកម្មឌីជីថលរបស់ស្ត្រីនិងក្មេងស្រី
ក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវនិងបង្កាត់និស្សិត។

-ការស្វែងរកឯកសារ

តាមរយៈ search engine សំខាន់ៗមួយ
ចំនួនដូចជា google, YouTube, yahoo, ask.com
យើងអាចរកឯកសារដែលយើងត្រូវការ តាម
ពេលនិងទីកន្លែងសមស្រប អាចធ្វើនៅផ្ទះក៏
បាន ពេលយប់ក៏បាន និងតម្រូវឱ្យមានការ
ចំណាយតិចតួចប៉ុណ្ណោះ។ ចំណុចនេះសម
ស្របណាស់សម្រាប់ស្ត្រី និងក្មេងស្រី មិនបារម្ភ
ណាស់ពីសុវត្ថិភាពនៃការធ្វើដំណើរតាមដងផ្លូវ
មិនជួញដូរពីការស្ទុះចរណ៍ និងជាពិសេស
ចំណេញពេល មិនចាំបាច់ទៅដល់ទីតាំងប
ណ្ណាល័យផ្ទាល់ទេ។ បណ្ណាល័យភាគច្រើនក៏
មានដាក់បង្ហាញឯកសារជាទម្រង់មិនទាន់
បោះពុម្ពដែរ យើងអាចទាញយក បើសិនជា
ចាំបាច់អាចទំនាក់ទំនងទៅបណ្ណា រក្សាពី
ចម្ងាយបាន។ វិសាលភាពនៃការទទួលបាន
អត្ថបទមានភាពទូលំទូលាយច្រើនជាងមុន
ខ្លាំងណាស់បើប្រៀបធៀបជាមួយនឹងការអាន
តែឯកសារដែលមានតម្កល់ទុកបណ្ណាល័យ។

ប៉ុន្តែអ្វីដែលយើងអាចទាញយកបាន
ដោយឥតគិតថ្លៃក្នុង search engine មានដែន
កំណត់។ អត្ថបទមិនសូវសំខាន់ៗភាគច្រើន
មិនសូវមានជាភាសាជាតិយើងទេ ច្រើនតែជា
ភាសាបរទេស។ ចំពោះស្ត្រីនិង ក្មេងស្រី មាន
មូលដ្ឋានគ្រឹះភាសាបរទេសទន់ខ្សោយ ពិតជា
មានការលំបាក។ ក្នុងការស្វែងរកឯកសារ ក្រៅ
ពីចំណេះដឹងភាសាបរទេស តម្រូវឱ្យស្ត្រីនិង
ក្មេងស្រីមានឧបករណ៍បច្ចេកវិទ្យាសមស្រប
ដូចជាទូរសព្ទវៃទ្រាត ឡេបតូប កុំព្យូទ័រជាដើម
ព្រមទាំងសេវាអ៊ីនធឺណិតមានល្បឿនលឿន
ផងដែរ។ ចំណុចទាំងប៉ុន្មាននេះ ជាបញ្ហា
ប្រឈមយ៉ាងខ្លាំងចំពោះស្ត្រីនិងក្មេងស្រី ជា
ពិសេសនៅតាមជនបទនិងតំបន់ដាច់
ស្រយាលខ្លះនៃកម្ពុជា។

-ការបោះពុម្ពផ្សាយ

បច្ចុប្បន្នការបោះពុម្ពផ្សាយមានភាព
ងាយស្រួល ក្រៅពីទម្រង់ជាសៀវភៅ យើង
អាចបោះផ្សាយជាទម្រង់ឌីជីថល ងាយប្រើ
ងាយយកតាមខ្លួន។ ក្រៅពីការតែងនិពន្ធ ស្ត្រី
ត្រូវរៀបចំ បញ្ចូល និងកែសម្រួលអត្ថបទ
សម្រាប់ app ទៀតផង។

-ទីតាំងរូបវន្ត

ស្ថាប័នបណ្តុះបណ្តាលកាត់ច្រើននៅ ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមានមជ្ឈមណ្ឌល ព័ត៌មាន វិទ្យានិងក្រុមការងារដើម្បីសម្រប សម្រួលការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលក្នុង ការរៀននិងបង្រៀន។

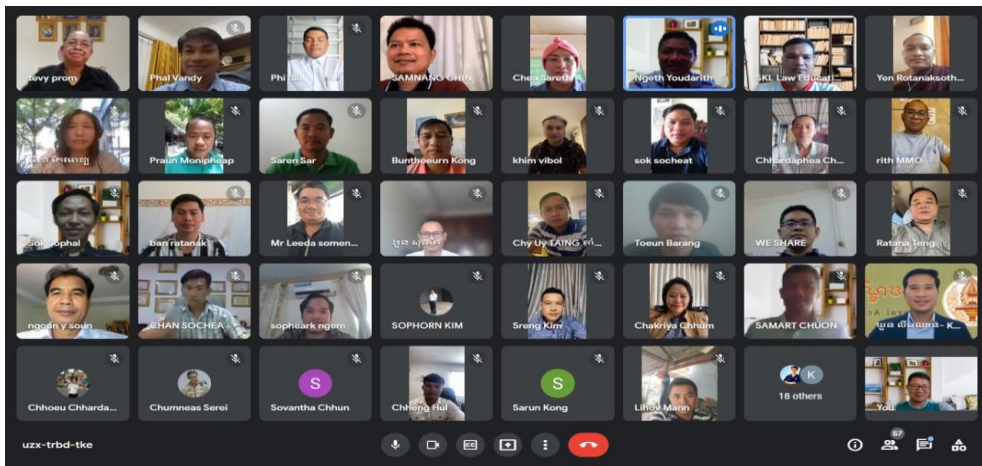
ការប្រើប្រាស់ microsoft team, google meet, zoom អនុញ្ញាតឱ្យគ្រូបង្ហាត់និស្សិតពីចម្ងាយ បាន ។

អ្នកបង្ហាត់អាចផ្តល់ឯកសារ សារស ម្លេង រូបភាព វីដេអូទៅនិស្សិតតាម microsoft

team, gmail, YouTube, zoom ឬតាមក្រុមតេឡេ ក្រាមរបស់និស្សិតអាចសន្សំថ្ងៃថតចម្លងឯក សារបាន។ លើសពីនេះទៅទៀត ខុសពីការ បង្ហាត់ផ្ទាល់ក្នុងថ្នាក់ និងស្ថិតិមួយក្រុមៗ អាច ដាក់បានចំនួន២ទៅ៣ដងច្រើនជាង។

ទន្ទឹមនឹងការចំណេញលើទីតាំងរូបវន្ត ការបង្ហាត់ពីចម្ងាយធ្វើឱ្យបាត់បង់ភាព ស្ម័គ្រស្មាលរវាងគ្រូ និងនិស្សិត ទោះជួបគ្នា ឡើងវិញក៏ដោយ គ្រូពិបាកចំណាំសិស្សណា សៗ នេះជាបញ្ហាតូចតាចទេអ្វី

រូបភាពទី១ : ការបង្ហាត់និស្សិតថ្នាក់បណ្ឌិតជំនាន់ទី៧នៅរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជាតាម google meet

ប្រភព: អ្នកនិពន្ធ

ដែលសំខាន់នោះ ការយកចិត្តទុកដាក់របស់ និស្សិត។ ដោយសារគ្រូមិនអាចមើលឃើញ សកម្មភាពផ្ទាល់របស់និស្សិតពេលកំពុងរៀន

និស្សិតមួយចំនួនបើកទូរសព្ទឬកុំព្យូទ័រចូល រៀនអនឡាញហើយ តែឆ្លៀតទៅធ្វើអ្វីផ្សេង វិញ ជួនកាលកំពុងធ្វើដំណើរតាមផ្លូវក៏មាន

ហើយខ្លះទៀតធ្វើត្រូវរៀបចំអាហារឱ្យកូនតូចក៏
មានដែរ។ ទាំងនេះបានដឹងនៅពេលដែលសួរ
សំណួរទៅ និងស្ងៀមឆ្លើយថា សុំទោសមិនបាន
ស្តាប់ខ្លឹមសារមេរៀនទេ ព្រោះជាប់រវល់នេះ
រវល់នោះ...។ ការរៀនពីចម្ងាយ ក្មេងស្រីឬ
អ្នកម្តាយវ័យក្មេងមួយចំនួន បែងចែកពេល
វេលាមិនដាច់រវាងកិច្ចការក្នុងផ្ទះនិងការរៀន
សូត្រទេ។ ក្នុងសង្គមខ្មែរយើង ស្ត្រីនិងក្មេងស្រី
កាលណានៅឆ្ងាយពីការិយាល័យឬសាលា
រៀន និយាយរួមគឺនៅផ្ទះ តែងមានកិច្ចការផ្ទះ
ការចម្អិនអាហារ រៀបចំទុកដាក់សម្អាតផ្ទះ
ច្រើនជាងបុរសនិងក្មេងប្រុស។

-ការណែនាំនិក្ខេបបទ

ចំពោះការដឹកនាំនិក្ខេបបទឬសារណា
និស្សិតអាចជួបពិភាក្សាជាមួយគ្នាពីចម្ងាយ
បាន ដោយមិនចាំបាច់ខាតពេលធ្វើដំណើរ
ទៅជួបគ្នា ជាពិសេសសម្រាប់ស្ត្រីនិងក្មេង ស្រី
មិនព្រួយបារម្ភពីការធ្វើដំណើរតាមផ្លូវនិង
ពេលវេលា។ ប៉ុន្តែជាទម្លាប់និស្សិតមួយចំនួន
នៅឆ្ងាយពីគ្នាមិនហ៊ានសួរទេ ទាល់តែអង្គុយ

ទល់មុខគ្នា ទើបហ៊ានសួរគ្នា។ បញ្ហានេះ មិន
មែនកើតឡើងតែចំពោះស្ត្រីនិងក្មេងស្រីទេ
បុរស និងក្មេងប្រុសដូចគ្នា និងស្ងៀមភាគច្រើន
ខ្លាចនិងខ្មាសអៀន មិនសូវហ៊ាននិយាយជា
សាធារណៈទេ បើនៅទល់មុខគ្នា ដឹងច្បាស់ថា
មិនមានអ្នកផ្សេងស្តាប់ ទើបហ៊ាននិយាយ
ហ៊ានសួរ។

-ការរៀបចំកិច្ចការបង្ហាត់

ការបង្ហាត់បង្ហាត់បង្ហាត់យើងអាចប្រើ power
point ជាជំនួយ។ ក្នុងន័យនេះ ចំពោះស្ត្រី
ចំណេញកម្លាំងច្រើន ព្រោះសរសេរតែមួយ
ដង ប្រើបានច្រើនដង ហើយងាយស្រួលកែ
សម្រួលឬធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង។ ការប្រើ power
point សម្រាប់បង្ហាត់ មិនប៉ះពាល់សុខភាពស្ត្រី
ដូចប្រើដីសឬបិចហ្វីតទេ តែស្ត្រីចេះប្រើកម្មវិធី
នោះខ្លួនឯងដែរ គឺជាការចាំបាច់។

**រូបភាពទី២ : ការបង្ហាត់និស្សិតថ្នាក់
បណ្ឌិតជំនាន់ទី៨នៅរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា
ប្រើ power point**

ប្រកាស: និស្សិតថ្នាក់បណ្ឌិតជំនាន់ទី៨

-ការគ្រប់គ្រងថ្នាក់រៀន

ការស្រង់វត្តមាននិស្សិត និងដាក់លំហាត់ឱ្យនិស្សិតអនុវត្តមាន google form, Gmail, google doc ឬ google sheet ជាជំនួយ។ បច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលជួយសម្រួលការងារគ្រូបង្រៀនច្រើន តែទាមទារឱ្យអ្នកបង្ហាត់និងនិស្សិតចេះប្រើដូចគ្នា។ ដោយសារបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលមានច្រើនប្រភេទ ហើយកម្មវិធីខ្លះមិនតម្រូវឱ្យមានការចំណាយ អ្នកបង្ហាត់ជ្រើសរើសយកមកប្រើតាមការចូលចិត្ត និងទម្ងាប់រៀន។ ខ្លួន។ ក្នុងគ្រឹះស្ថានសិក្សាមួយ បើមានការកំណត់ថា ការស្រង់វត្តមាននិស្សិត ការប្រឡងប្រើកម្មវិធីណាមួយដោយឯកភាពគ្នាគ្រប់អ្នកបង្ហាត់នោះ និស្សិតមិនមានថ្ងៃធ្វើដំណើរនិងការស្នាក់នៅ។

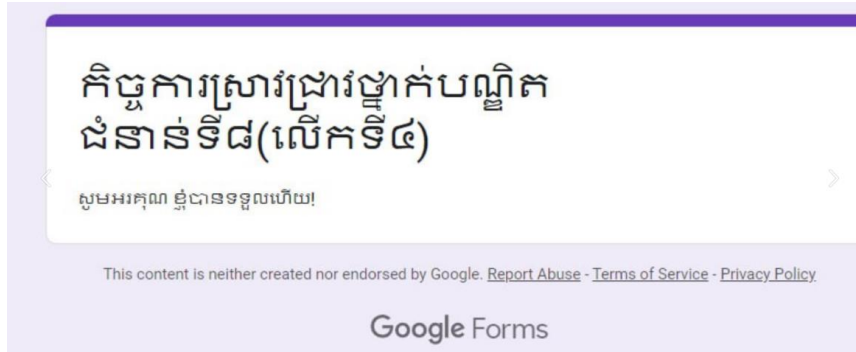
ងាយទទួលយកបាន តែបើមិនមាននោះឧទាហរណ៍ថាថ្នាក់រៀនមួយ ក្នុងមួយឆមាសមានគ្រូ៥នាក់ អាចប្រើកម្មវិធីយ៉ាងតិច២ផ្សេងៗគ្នាសម្រាប់ស្រង់វត្តមាននិងប្រឡង មិនថានិស្សិតស្រីឬនិស្សិតប្រុសទេ ត្រូវសម្របខ្លួនទៅតាមគ្រូម្នាក់ៗ។ ចំណុចនេះកើតមានបញ្ហាច្រើន និស្សិតខ្លះអាចឈានដល់ការបោះបង់ការសិក្សាក៏មានដែរ។

-ការចូលរួមជាមួយស្ថាប័នផ្សេងៗ

ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលផ្តល់ឱកាសឱ្យស្រ្តីនិងក្មេងស្រីចូលរួមជាមួយស្ថាប័ននានាមានលក្ខណៈទូលាយទាំងថ្នាក់ជាតិ ទាំងអន្តរជាតិជាងការចូលរួមផ្ទាល់ព្រោះថា មិនចាំបាច់ចំណាយលើ

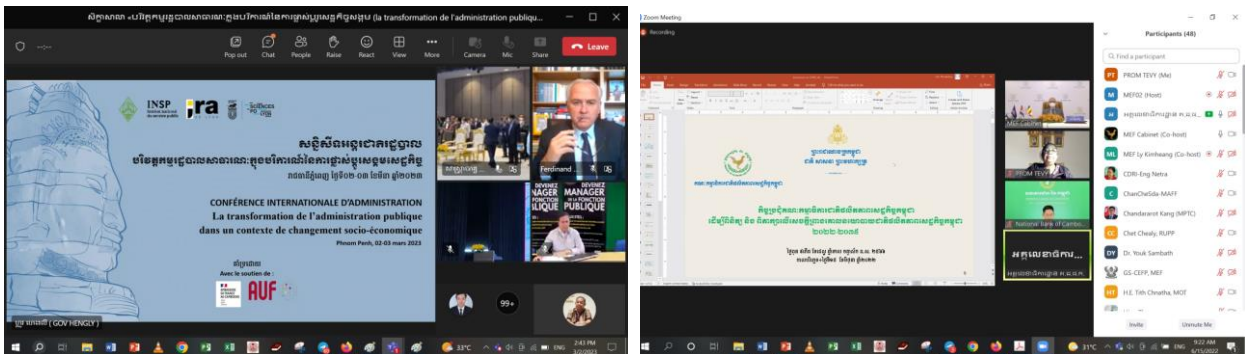
រូបភាពទី៣ : ការអនុវត្តលំហាត់និស្សិតថ្នាក់បណ្ឌិតជំនាន់ទី៨នៅរាជបណ្ឌិត្យសភា

កម្ពុជា
ប្រើ google form

ប្រភព: និស្សិតថ្នាក់បណ្ឌិតជំនាន់ទី៨

រូបភាពទី៤ : ការចូលរួមពីចម្ងាយជាមួយសាលាកូមិន្ទរដ្ឋបាលនិងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ

ប្រភព: អ្នកនិពន្ធ

បញ្ហាប្រឈម

បរិវត្តកម្មបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលមិនមែន កើតឡើងមកដោយចៃដន្យទេ មនុស្ស បង្កើតឡើងជួយកែសម្រួលជីវភាពប្រចាំថ្ងៃ អ្នកបង្កើតអភិវឌ្ឍនករបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល បានចំណូល អ្នកប្រើប្រាស់ត្រូវចំណាយ។ និស្សិតស្រីមួយចំនួនសុខចិត្តបោះបង់ការ

សិក្សាខ្លួនឯងទុកធនធានដែលក្រុម គ្រួសារមានឱ្យប្អូនឬបងប្រុសរៀន។ គ្រូ បង្ហាត់មួយចំនួនក៏មានការលំបាកក្នុងការ សរសេរអត្ថបទមេរៀន ព្រោះមិនមានលទ្ធ ភាពទិញកុំព្យូទ័រផ្ទាល់ខ្លួន។ ក្មេងស្រីមួយ ចំនួនក៏ផ្ដោតអារម្មណ៍ខ្លាំងពេកទៅលើ

បច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល ភ្លេចការគួរសម
ជាមួយអ្នកនៅជុំវិញខ្លួន។

សរុបសេចក្តីទៅ បច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលជា
អារុធម៌មុខ២ បើស្ត្រីនិងក្មេងស្រីប្រើឱ្យចំទិស
ដៅត្រូវរឿងយើងចំណេញ ទាំងក្នុងការ

សិក្សារៀនសូត្រ ទាំងក្នុងការប្រកបមុខ
របរប្រចាំថ្ងៃ។ ការប្រើមិនត្រឹមត្រូវនាំ ឱ្យ
ខាតបង់ពេលវេលា ថវិកា ថែមទាំងខូច
សុខភាពទៀតផង ករណីធ្ងន់ធ្ងរខ្លះ កិត្តិយស
ក្រុមគ្រួសារត្រូវបាត់បង់ ព្រោះការជឿជាក់
តាមអនឡាញ។

គន្ថនិទ្ទេស

<https://www.phnompenhpost.com/national/rupp-urges-more-investment-digital-education>

<https://enterpriseproject.com/what-is-digital-transformation>

Sascha Krause et.al.: Digital Transformation: An Overview of the Current State of the Art of Research.

In: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/21582440211047576>